

Vergaderjaar 2010–2011

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

Nr. 197

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2010

Het doet mij genoegen uw Kamer hierbij het overzicht aan te bieden met de stand van zaken bij de implementatie van EG/EU-richtlijnen en EU-kaderbesluiten in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het derde kwartaal van 2010.¹

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 30 september jl. gold. Daarna worden de oorzaken van de implementatieachterstand behandeld en worden tevens dreigende implementatieachterstanden genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingsprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op uw verzoek zijn de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht «ingebrekestellingen» per departement opgenomen.¹

In dit overzicht worden – omdat het een rapportage betreft over de periode tot 1 oktober 2010 – nog de oude benamingen gehanteerd van de ministeries.

Prestatie Nederland in vergelijking met andere lidstaten

Op 1 oktober jl. heeft de Europese Commissie het jaarverslag over de toepassing van het EU-recht in 2009 gepubliceerd². Daaruit blijkt dat Nederland in 2009 het minste aantal ingebrekestellingen wegens niet-(tijdige) implementatie heeft ontvangen, te weten negen. Hiermee is het goede resultaat over 2008 geëvenaard, toen Nederland eveneens de beste score had.

Aanpassing i-Timer

In de afgelopen periode is de i-Timer aangepast om beter om te kunnen gaan met richtlijnen die meerdere uiterste implementatiedata kennen³. In het verleden werden dergelijke richtlijnen éénmaal opgenomen in de i-Timer met vermelding van de laatste uiterste implementatiedatum. In de nieuwe situatie worden deze richtlijnen meerdere keren opgenomen («gekloond»), één maal voor elke implementatiedatum die de richtlijn

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_annual_report_27_en.htm.

³ Dit zijn richtlijnen die meerdere implementatieverplichtingen in zich dragen doordat bijvoorbeeld één deel voor datum A geïmplementeerd is en een ander deel voor datum B.

kent. Op deze wijze kan beter worden waargenomen wat de voortgang van elk van de deelimplementatietrajecten is. Gevolg hiervan is wel dat een richtlijn meerdere malen in de i-Timer kan voorkomen, hetgeen herkenbaar is door de toevoeging van een letter A, B etc. achter het nummer van de richtlijn.

Huidige achterstand

Het aantal richtlijnen met een implementatieachterstand is in het derde kwartaal van 2010 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2010 met twee gedaald. Tegelijkertijd zijn er drie nieuwe richtlijnen in overschrijding bijgekomen. Daarmee bedraagt de totale achterstand eind derde kwartaal 2010 twaalf richtlijnen (inclusief de «gekloonde» richtlijn nr RL 2009/29/B) tegenover tien in het tweede kwartaal.

Dit betekent dat bij acht van de tien «oude» richtlijnen ook in de loop van dit derde kwartaal de implementatieachterstand nog niet is weggewerkt. Tegenover de afname van twee «oude» richtlijnen staat dat in de periode 1 juli–30 september 2010 twee nieuwe richtlijnen (die in het derde kwartaal geïmplementeerd dienden te worden) en één «gekloonde» richtlijn zijn toegevoegd aan de achterstand. Het gaat om één richtlijn van het ministerie van Justitie¹, twee van het ministerie van VenW² en één van het ministerie van VROM³.

De overschrijding van de implementatietermijn van de twaalf richtlijnen varieert: zo bedroeg op 30 september 2010 de kleinste overschrijding 74 dagen (voor twee richtlijnen bij het ministerie van VenW²), terwijl de uiterste implementatiedatum van een andere richtlijn (bij het ministerie van Economische Zaken⁴) met 28 maanden was overschreden. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden op de laatste pagina (pagina 132) van bijgevoegd kwartaaloverzicht.

In het derde kwartaal van 2010 zijn twintig richtlijnen tijdig geïmplementeerd.

Achterstanden en oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo derde kwartaal van 2010 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder – per ministerie – toegelicht.

Economische Zaken

RL 2006/32/EG van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad. De oorzaak van het overschrijden van de implementatietermijn is in eerdere appreciatiebrieven reeds uiteengezet. Deze richtlijn is voor een belangrijk deel geïmplementeerd, maar om tot volledige implementatie te komen, dient het voorstel voor een Wet implementatie EG-richtlijnen energie-efficiëntie (Kamerstukken 31 320) te worden aangenomen. Naar aanleiding van bezwaren van de Eerste Kamer, met name op het gebied van privacy, heeft de minister van Economische Zaken een novelle toegezegd. De novelle (Kamerstukken 32 373) is inmiddels aangemeld voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer. Voorlopig staat deze voor eind oktober gepland. Een positieve afronding van de plenaire behandeling stelt de Eerste Kamer in de gelegenheid om zich opnieuw over het implementatiewetsvoorstel te buigen en zou daarmee een belangrijke stap voorwaarts zijn in het implementatieproces.

Financiën

RL 2007/44/EG van het EP en de Raad van 5 september 2007 tot wijziging van Richtlijn 92/49/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2002/83/EG, 2004/39/EG, 2005/68/EG en 2006/48/EG wat betreft procedureregels en

¹ RL 2008/51/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens.

² RL 2008/57/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Gemeenschap (herschikking) en RL 2009/131/EG van de Commissie van 16 oktober 2009 tot wijziging van bijlage VII bij Richtlijn 2008/57/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Gemeenschap.

³ RL 2009/29/B van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden.

⁴ RL 2006/32/EG van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad.

evaluatiecriteria voor de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van deelnemingen in de financiële sector. Voor richtlijn 2007/44 is een nadere toelichting voor de vertraging aan uw Kamer toegegaan per brief d.d. 20 januari 2009. (Kamerstukken II, 2008/09, 31 052, nr. 17, p. 5.) Het wetsvoorstel is op 22 januari jl. aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarnaast is de Tweede Kamer bij brief van 12 april 2010 nader ingelicht over de gevolgen van vertraagde implementatie. De Tweede Kamer heeft inmiddels verslag uitgebracht en de nota naar aanleiding van het verslag zal op zeer korte termijn bij de Tweede Kamer worden ingediend.

RL 2010/16/EU van de Commissie van 9 maart 2010 tot wijziging van Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van de uitsluiting van een bepaalde instelling van het toepassingsgebied. Richtlijn 2010/16/EU betreft slechts één wijziging van richtlijn 2006/48/EG¹, waardoor deze laatst genoemde richtlijn in Slovenië niet van toepassing is op de Sloveense financiële instelling «SID-Slovenska izvozna in razvojna banka». Omdat deze vrijstelling beperkt is tot een Sloveense instelling binnen Slovenië, is het niet nodig dat Nederland deze bepaling implementeert in nationale wet- en regelgeving. Nederland zal de Europese Commissie op korte termijn hierover informeren.

Justitie

RL 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (deadline: 11/06/2010). Het wetsvoorstel ter implementatie van richtlijn nr 2008/48/EG is aangemeld voor plenaire behandeling door de Tweede Kamer. In de nota naar aanleiding van het verslag is reeds uiteengezet waarom de voorbereiding van het wetsvoorstel meer tijd in beslag heeft genomen dan was geraamd. In de eerste plaats was het nodig om in de voorbereidende fase over de implementatie van de richtlijn uitvoerig overleg te voeren met de praktijk. Doel daarbij was het wetsvoorstel zo toegankelijk mogelijk te maken, zodat al in een vroeg stadium een aanvang kon worden gemaakt met de invoering van de nieuwe regels in de praktijk. De verwachting is dat invoering van de nieuwe regelgeving op korte termijn mogelijk zou moeten zijn. Daarnaast bevat de richtlijn normen die civielrechtelijk van aard zijn en daarom dienen te worden geïmplementeerd in het Burgerlijk Wetboek en normen die een bestuursrechtelijk karakter hebben en om die reden opgenomen dienen te worden in de Wet op het financieel toezicht. Deze verdeling tussen civiele en bestuursrechtelijke normen maken het wetsvoorstel complex. De plenaire behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is inmiddels (voorlopig) doorgeschoven naar week 44. Het voorstel wacht inmiddels sinds mei 2010 op behandeling.

Richtlijn 2008/51/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (deadline: 28/07/2010). Omdat de implementatie een technisch ingewikkelde uitvoeringskwestie betreft heeft de voorbereiding van het implementatievoorstel veel tijd gekost. Naar verwachting zal binnen enkele weken het implementatievoorstel aan de ministerraad worden aangeboden

LNV

Richtlijn 2007/43/EG van de Raad van de Europese Unie van 28 juni 2007 tot vaststelling van minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens.

¹ RL 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen.

In de appreciatiebrief die betrekking had op de stand van zaken aan het eind van het tweede kwartaal van 2010 (Kamerstukken II 2009/2010, 21 109, nr. 196) is de oorzaak van de achterstand al uiteengezet. De huidige stand van zaken is dat de nahangprocedure op grond van artikel 110 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren inmiddels is afgerond. De Tweede en de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben geen verzoek ingediend om inwerkingtreding van het Vleeskuikensbesluit 2010 bij wet te regelen. Op dit moment wordt gewerkt aan het afronden van een ministeriële regeling (de Regeling vleeskuikens) onder het Vleeskuikensbesluit 2010. Daarna zullen zowel het besluit als de regeling zo spoedig mogelijk in werking treden en zal melding worden gedaan aan de Europese Commissie van de voltooiing van de implementatie van richtlijn 2007/43/EG.

VenW

RL 2007/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot wijziging van Richtlijn 91/440/EEG van de Raad betreffende ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap en van Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuren, RL 2007/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 inzake de certificering van machinisten die locomotieven en treinen op het spoorwegsysteem van de Gemeenschap besturen, RL 2008/57/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Gemeenschap (herschikking) en RL 2009/131/EG van de Commissie van 16 oktober 2009 tot wijziging van bijlage VII bij Richtlijn 2008/57/EG.

Er is een achterstand in de implementatie van richtlijn 2007/58/EG (Liberaliseringsrichtlijn), richtlijn 2007/59/EG (Machinistenrichtlijn), richtlijn 2008/57/EG (Interoperabiliteit) en richtlijn 2009/131/EG (wijziging bijlage 2008/57/EG), waarvan de eerste twee richtlijnen beide onderdeel uitmaken van het Derde Europese spoorpakket. De achterstand wordt veroorzaakt door de grote omvang en complexiteit van de wet- en regelgeving die voor de implementatie van deze vier richtlijnen nodig is. Het wetsvoorstel waarmee deze richtlijnen geïmplementeerd worden, is begin januari aangeboden aan de Tweede Kamer. De plenaire kamerbehandeling kan ieder moment plaatsvinden. Implementatie zal naar verwachting begin 2011 afgerond zijn.

VROM

Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden.

5 oktober is de ministeriële regeling vastgesteld voor de implementatie van de artikelen 9bis en 11 (een wijziging van RL 2003/87), die vooruitlopend op de implementatie van RL 2009/29 omgezet moesten worden. Deze is op 6 oktober 2010 in werking getreden. De RL 2009/29 zelf dient op 31 december 2012 geïmplementeerd te zijn.

RL 2007/23 van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen. In het kader van de voorhang¹ hebben de Eerste en Tweede Kamer vragen gesteld over de regeling. Die vragen zijn inmiddels beantwoord. De regeling zal op 21 oktober 2010 in werking treden.

---

¹ De voorhang is een procedure in het Nederlandse parlementaire systeem, die een extra controlemogelijkheid aan het parlement geeft bij de invoering van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) of een Ministeriële regeling.

Dreigende overschrijding

Bij een groot aantal richtlijnen/kaderbesluiten dreigt in meer of mindere mate een overschrijding:¹

1. Richtlijn 2009/28 inzake hernieuwbare energie² is reeds gedeeltelijk geïmplementeerd met een wijziging van het Besluit biobrandstoffen wegverkeer 2007 en met de Regeling dubbeltelling betere biobrandstoffen. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Milieubeheer, dat tevens strekt tot implementatie van de richtlijnen 2009/30 en 2009/33 (zie hieronder punt 11.), is op 1 april jl. bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakt. Behandeling is uitgesteld als gevolg van de formatie. Alle inspanning is er op gericht dat de implementatiedatum van 5 december 2010 gehaald gaat worden, dit is echter niet zeker.
2. Richtlijn 2009/83/EG is een van drie richtlijnen die in het kader van CRD 2 (Capital Requirements Directive) wijzigingen aanbrengen in de Kapitaaleisenrichtlijn. Richtlijn 2009/83/EG wijzigt een aantal technische voorschriften inzake risicobeheer en wordt geïmplementeerd door toezichthouderregels van DNB. Deze richtlijn behoeft geen implementatie op het niveau van wet en AmvB.
3. Richtlijn 2009/162/EU wijzigt enkele bepalingen betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde. Het wetsvoorstel is 4 juni 2010 ingediend bij de Tweede Kamer. De nota naar aanleiding van het verslag is zeer recentelijk aan de Tweede Kamer verzonden. Implementatie per 1 januari 2011 is derhalve nog steeds haalbaar.
4. De gewijzigde elektronischgeldrichtlijn (Richtlijn 2009/110/EG) brengt wijziging in de bestaande regeling voor elektronischgeldinstellingen. De wijzigingen beogen met name toetreding tot de markt te vergemakkelijken. Wegens gebrek aan wetgevingscapaciteit is vertraging ontstaan in de implementatie van de richtlijn. Hierdoor lijkt het dat de beoogde inwerkingtredingsdatum van 30 april 2011 niet gehaald zal worden.
5. RL 2008/115 (gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, deadline 24/12/2010): Deze richtlijn wordt geïmplementeerd door de wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 die is ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstuknummer 32 420) en bij AMvB. Het wetsvoorstel is aangemeld voor plenaire behandeling door de Tweede Kamer. Over de AMvB is op 8 oktober jl. advies uitgebracht door de Afdeling advisering van de Raad van State.
6. KB 2008/978 (Europees bewijsverkrijgingsbevel ter verkrijging van voorwerpen, documenten en gegevens voor gebruik in strafprocedures, deadline 19/01/2011): De adviezen over het in consultatie gezonden conceptwetsvoorstel tot implementatie van dit kaderbesluit zijn inmiddels ontvangen en verwerkt. Naar verwachting zal het wetsvoorstel eind van deze maand aan de ministerraad worden aangeboden, waarmee het voor het eind van dit kalenderjaar bij de Tweede Kamer kan worden ingediend. De vertraging bij de implementatie is gelegen in de omstandigheid dat inmiddels in Brussel onderhandelingen plaatsvinden over een nieuwe richtlijn inzake het Europees onderzoeksbevel. Deze laatste ontwerpberichtlijn zal het kaderbesluit namelijk gaan vervangen. Deze omstandigheid maakt het lopende implementatietraject van het kaderbesluit enigszins onwettelijk, aangezien er een gerede kans bestaat dat de Raad van ministers bij een voorspoedig verloop en een positieve uitkomst van de onderhandelingen over de richtlijn zal besluiten dat het kaderbesluit wordt ingetrokken. Tot die tijd bestaat er evenwel een juridische verplichting tot implementatie van het onderhavige kaderbesluit.

¹ In de bijlage bij deze brief staat ten aanzien van Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide abusievelijk aangegeven dat overschrijding dreigt. Reden hiervoor is dat de aanbidding van het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet ter implementatie van genoemde richtlijn aan uw Kamer d.d. 17 maart 2010 niet in het computersysteem was ingevoerd.

² Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG.

7. KB 2008/977 (bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitie samenwerking in strafzaken, Deadline: 27/11/2010): Het wetsvoorstel tot implementatie van het kaderbesluit zal naar verwachting nog deze maand (oktober 2010) bij de Tweede Kamer worden ingediend. De reden voor het lange tijdsverloop is allereerst gelegen in de omstandigheid dat de materie die het kaderbesluit beoogt te regelen ingewikkeld is. Daarbij komt nog dat over het conceptwetsvoorstel de nodige, intensieve interdepartementale afstemming nodig was en dat de reactie op het bewerkelijke advies van de Raad van State veel tijd heeft geveerd.
8. RL 2008/122 (bescherming van de consumenten met betrekking tot bepaalde aspecten van overeenkomsten betreffende gebruik in deeltijd, vakantieproducten van lange duur, doorverkoop en uitwisseling, deadline 23/02/2011): dit voorstel is inmiddels in behandeling bij de Tweede Kamer (Kamerstuknummer 32 442). Het verslag werd op 14 september vastgesteld. De nota naar aanleiding van het verslag is inmiddels gereed en zal naar verwachting na het einde van het herfstreces in de Tweede Kamer liggen. Op dit moment wordt derhalve geen (lange) overschrijding verwacht. Opgemerkt zij nog dat in Nederland naar verluidt slechts één aanbieder van timeshare actief is (geweest).
9. RL 2008/52 (betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken; deadline 21/05/2011): Dit voorstel wordt binnenkort ingediend bij de Tweede Kamer. Er is in de voorbereiding bewust veel tijd gestoken in een goede uitvoering van de voorschriften. Nederland heeft als een van de weinige EU-lidstaten al een bloeiende mediationpraktijk, die tot de vaststelling van de richtlijn evenwel niet gereguleerd was. De richtlijn noopte tot afwegingen rond de wenselijkheid van het toepassen van bepaalde voorschriften, waaronder een verschoningsrecht, op niet-grensoverschrijdende mediations. Ook is veel overlegd met organisaties van mediators en de rechterlijke macht over de behoefte aan en wenselijkheid van een accreditatiestelsel voor mediators en de verhouding tot de «reguliere» civiele rechtspraak. Gelet op de zorgvuldige voorbereiding zou het voorstel nu rijp moeten zijn voor een snelle parlementaire afronding en wordt straks een regeling geïntroduceerd waarmee de praktijk uit de voeten kan.
10. Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten. De voorgestelde implementatiewetgeving is begin juli bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakt. De implementatiedatum van 20 november 2010 kan nog gehaald worden.
11. Richtlijn 2009/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake de bevordering van energiezuinige wegvoertuigen en Richtlijn 2009/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/70/EG met betrekking tot de specificatie van benzine, dieselbrandstof en gasolie en tot invoering van een mechanisme om de emissies van broeikasgassen te monitoren en te verminderen, tot wijziging van Richtlijn 1999/32/EG van de Raad met betrekking tot de specificatie van door binnenschepen gebruikte brandstoffen en tot intrekking van Richtlijn 93/12/EEG. Beide richtlijnen worden met hetzelfde wetsvoorstel geïmplementeerd. De voorgestelde implementatiewetgeving is op 1 april bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakt. Behandeling is uitgesteld als gevolg van de formatie, het is momenteel niet bekend wanneer deze zal plaatsvinden. Alle inspanning is erop gericht om

- de implementatietermijnen van 4 en 31 december te halen, hier kan echter geen zekerheid over gegeven worden.
12. RL 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen. De implementatietermijn voor deze richtlijn is 12 december 2010. De nota staat aangemeld voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer. Er bestaat een gerede kans dat de implementatietermijn met enkele weken overschreden zal worden.
  13. De richtlijnen 2009/16, 2009/17 en 2008/68 staan weliswaar op oranje, maar de implementatietermijn voor deze drie richtlijnen zal zeer waarschijnlijk gehaald worden.
  14. RL 2008/110/EG wordt meegenomen in de implementatiemaatregelen waarmee ook het hierboven genoemde Derde spoorpakket geïmplementeerd wordt. Zie voor een toelichting voor de opgelopen vertraging derhalve de tekst hierboven.
  15. Voor RL 2006/126/EG zal de implementatietermijn naar verwachting niet gehaald worden door de grote complexiteit en omvang van de betreffende wet- en regelgeving.
  16. Richtlijn 2009/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 betreffende de veiligheid van speelgoed zal worden geïmplementeerd in een nieuw Warenwetbesluit Speelgoed. Het huidige Warenwetbesluit Speelgoed zal worden ingetrokken. De implementatietermijn zal naar alle verwachting gehaald worden.

Ingebrekestellingsprocedures

In bijgevoegd dossieroverzicht zijn naast de infractieprocedures ten aanzien van termijnen ook die ter zake van (vermeende) onjuiste implementatie opgenomen.

In het afgelopen kwartaal zijn vijf ingebrekestellingen wegens te late implementatie toegevoegd en werden drie zaken geseponeerd. De details over de toegevoegde zaken worden hierboven reeds gegeven.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen